

עמ"ת 23032/10/21 - ו' ס' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 23032-10-21 ס'(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 512515/2021

בפני **כבוד השופט ניצן סילמן**
עוררים ו' ס' (עציר)
נגד
משיבים מדינת ישראל

החלטה

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בקריות (כב' השופטת סימי פלג קימלוב) בתיק מ"ת 14024-08-21 מיום 10.10.21.
2. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות איומים (3 עבירות); כתב האישום מפרט כי עת התגורר העורר עם הוריו, 'הטיל אימתו' עליהם, איים עליהם, לרבות איום לרצחם נפש, בכמה הזדמנויות, ואיים כי אם תוזמן משטרה ירצח גם אותם שוטרים.
3. אין חולק בדבר קיומה של תשתית ראייתית לכאורית; העורר לא הציג חלופת מעצר; משכך, נעצר העורר עד תום ההליכים.
4. העורר מכוון חיציו וטענותיו לצרכי 'קציבת' ימי המעצר- אליבא העורר נוכח רף המעשה, עולה החשש כי ימי מעצרו יעלו על העונש הצפוי לו, ומשכך, עלול הוא להיענש ביתר, עוד בטרם הוכחה אשמתו. בנסיבות אלו, טען העורר, כי יש להפעיל קציבה של ימי המעצר, שאינה בהיקף 9 חודשים זאת מכוח נוסחו של סעיף 61 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים).
5. העורר הפנה לפסיקה רבה בנושא.
6. לאחר ששקלתי הדברים סבורני כי דין הערר להידחות; המקרה דנן אינו מתאים לקציבה לא מבחינת העושה, לא מבחינת ההליך ולא מבחינת סוגית המעשה.
7. טרם אדרש לסוגית הקציבה רואה אני להידרש לטעמה המרכזי- היחס בין משך המעצר לענישה הצפויה; נושא זה נדון לא אחת בפסיקה (ראה בש"פ 634/10 אפללו בנושא). ככלל, הורה כב' בית המשפט העליון, כי במסגרת שיקולי המעצר או העדפת החלופה, יש להביא בחשבון גם הענישה הצפויה.
8. אלא שהוראת שקלול הענישה הצפויה אינה שיקול בלעדי; סופו של יום שאלת המעצר הנה שקילה של סיכונים.
9. בעבירות אלמ"ב, במיוחד עבירות האיום, לא אחת הענישה אינה ברף גבוה; חרף זאת לא אחת מפנות ערכאות

הדין נאשמים לתסקירים, וניתנים צווי מעצר בין לתקופה מהותית ובין לתום ההליכים.

10. הטעם לכך כי החשש אינו רק מפני הישנות העבירה עצמה (איום או אלימות שיכול ותהיה ברף לא גבוה באישום המקורי), אלא מפני התממשות האיום; רף האישום אינו מלמד על רף האיום; למה הכוונה- טול מצב בו הנורות האדומות בוהקות- אובססיביות, רכושנות, קנאה, מעקב, לפרקי זמן ממושכים; הגבלת צעדים, כשהאישום כולל 'רק' איומים. כשמדובר בנאשם נטול עבר.

11. אכן- יכול ורף הענישה בדוגמה לעיל אינו מהגבוהים; עם זאת העילה בוהקת, וחרף רף ענישה צפוי, יכול ותנתן החלטת מעצר, גם עד תום ההליכים.

12. מכאן ששאלת הענישה הצפויה הנה שיקול, אך אינה שיקול בלעדי.

13. אשר לקציבה- עיינתי במקרים שנדונו בפסיקה; איני משוכנע כי התוצאה מתחייבת.

14. אבהיר- ככלל מסלול קציבה הנו אחד המסלולים הקיימים לשקלול רף ענישה; בצד מסלול זה קיימת כמובן האפשרות לעיון חוזר, בחלוף זמן, במיוחד כאשר חלוף הזמן עולה כדי רף הענישה הצפוי.

15. היתרון במסלול קציבה כי זה אינו מותנה בפניה; כלומר גם ככל וההגנה לא תעתור- תשמרנה זכויות הנאשם ע"י הקציבה.

16. החיסרון- כי מסלול קציבה משמש כמעין נבואה מראש, למשך ההליך, להתפתחויות בו, ולאירועים בלתי צפויים.

17. זאת ועוד- בתום אותה קציבה, ממילא יהיה צורך לקבוע תנאים מחודשים, או אז תעלה קושיה- מה אם רמת הסיכון נותרה, אך הנאשם אינו יכול להציב חלופה ראויה?

18. כבר נפסק כי שופט המעצר אינו נביא (בש"פ 6742/19 אבו אלהווא) והנה קציבה הופכת אותו למעין נביא.

19. רק לאחרונה חזינו הכיצד מועדי הוכחות לרוב יורדים לטמיון בשל כוח עליון- התפשטות נגיף; כך, מעת לעת, מתרחש הדבר בשל בידוד בעל דין או בא כוח וכיו"ב.

20. הצמדת גג למשך המעצר עלולה לפגוע בהליך, בניהולו, וליצור מעין מניפולציות, כאשר קיים כלי מובהק בדמות בקשה לעיון חוזר לשקלול אותם דברים בדיוק (אגב בש"פ אפללו לעיל עסק בקורלציה לענישה הצפויה, מסגרת עיון חוזר).

21. בעיון חוזר ניתן יהיה לשקול חלוף הזמן, אשר ממילא הוגדר כמושג גמיש, באספקלריה של המסוכנות, היקף הענישה, שאלות אשם בניהול, ועוד, מבלי צורך לעסוק בחיזוי או ניבוי.

22. על כן, ככלל, לטעמי עדיפה דרך זו על פני ניבוי ההליך.

23. לגישתי- הסטטיסטיקה לימדה על הדרך; לא בכדי, חרף קיום האפשרות החוקית לבצע קציבה, העדיפה הפסיקה בחלק הארי פניה באמצעות עיון חוזר; המקרים עליהם הצביע העורר אינם רבים.

24. חלק מהמקרים כולל מקרים מיוחדים וקיצוניים (גרם מוות ברשלנות של תינוקת של בת זוג), חלק מהמקרים עוסק בקציבה בענייני שהיה בלתי חוקית בישראל כשעיקר המשקל בשאלת ההימלטות מאימת הדין ולא בשאלת המסוכנות, וחלק מהמקרים מורה על קציבה לאחר קבלת תסקיר, לבחינת נושא המסוכנות, כשהקציבה הנה למעשה לתשעה חודשים או קרוב לכך.
25. המקרים המיוחדים בהם ניתן יהיה לשקול קציבה, אם בכלל, הנם מקרים **חריגים**, בהם שאלת בירור העובדות אינה קיימת או בהיקף קטן מאד, העילה מצומצמת, **במיוחד בהיבטי מסוכנות**, וטווח הענישה ברור, ונמוך. כמו כן צריך להניח כי בתום הקציבה תוצענה ותונחנה ערובות נאותות ומערכים סבירים, וגם אם תבוצע קציבה לא יהיה חשש מהתממשות קיצון כזו או אחרת.
26. מהכא להתם- במקרה בפנינו, כפי שציינתי בפתח הדברים, אין מדובר במקרה המתאים.
27. אשר לעושה ואספקלריית המעשה- מדובר במי שאיים איומים ברף גבוה, כלפי הוריו, בשרו ועצמו; השמעת איום ברצח כלפי הורים מלמדת, לעצמה, על חציית גבול וחוסר שליטה עצמית, המעלים מסוכנות.
28. העושה- בעל הרשעה רחוקה בגניבה; בית המשפט ציין כי מדובר במי שלהתרשמותו מכור לסמים; אלמנט נוסף המגביר מסוכנות.
29. העורר הופנה לחוות דעת פסיכיאטרית מהלך ההליך; אינדיקציות לעצמן מעלות חשש מסוכנות. חוות הדעת תמכה בהתרשמות כי מדובר בעורר מכור.
30. חמור מכך- בחוות הדעת צוין במפורש:- "אובחן עם הפרעות על רקע שימוש התמכרותי מתמשך בחומרים פסיכואקטיבים מרובים, הפרעת אישיות, ובעברו מצבים פסיכוסים חולפים". אבחנה זו לעצמה יוצרת חשש כבד שדובר בעורר מסוכן באופן קיצוני.
31. לפיכך, גם בהינתן רף הענישה הצפוי, ספק אם זהו המקום לשקול קציבת מעצר.
32. לא זו אף זו- ב"כ העורר הבהיר ברחל בתך הקטנה, כי למעשה אין בידו חלופה; אין מדובר בקציבת מעצר לשם שקילת הרמטיות עתידית במקום המאין מסוכנות; הקציבה הנה לשם שחרור ללא תנאי או קרוב לכך; נסיבות המקרה, בוודאי לעת זו, אינן מאפשרות שקילה כאמור.
33. אחרון-ומרכזי לעצמו- מועד השמיעה בתיק קבוע בעוד כשמונה ימים. בית המשפט קמא סבר כי בהינתן קיום המועד, וגמר חקירות המתלוננים, ניתן יהיה לבצע הערכה מחודשת.
34. קרבת המועד לעצמה מקהה עוקץ טענות הקציבה.
35. בשילוב כלל הטעמים לעיל מסקנתי כי לא נפלה טעות בהחלטת בית המשפט קמא.
36. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ז' חשוון תשפ"ב, 13 אוקטובר 2021, בהעדר

עמוד 3

הצדדים.